

Ko e Sīpinga ‘a Pilikihami ‘Iongí

Alēlea 1

KO E POLE ‘O E LEA ‘I HE KAKAÍ

Kamata ‘aki hano ‘eke ha ngaahi fehu‘i peheni:

- Ko e hā ho‘o ongo fekau‘aki mo e lea ‘i he kakaí? Ko e hā hono ‘uhingá?

Lau pe fakamatala‘i fakanounou ‘eni:

Ko e taha ‘o e ngaahi pole lahi taha ‘o Pilikihami ‘Iongí ko e lea ‘i he kakaí. Na‘á ne pehē, “Na‘e hangē tofu pē ‘eku ngutu tamu leá mo e pōto‘i lea ‘a ha tangata” (*i he Journal of Discourses*, 5:97). Na‘á ne manatu ki ha taimi ‘i ha uike ‘e taha hili hono papitaisó, na‘e totonu ai ke ‘i ai ha kau lea taukei ‘e toko fā ‘i he Siasí ke malanga, ka na‘e ‘ikai ke nau malanga. Na‘á ne pehē:

Na‘á ku kei sí‘i, na‘e ‘ikai ke u fa‘a lava ‘a e lea ‘i he kakaí mo ma‘u ha ‘ilo ki he māmaní; ka na‘e ‘iate au ‘a e Laumālie ‘o e ‘Eikí, pea na‘á ku ongo‘i ‘o hangē ka ‘auha hoku ngaahi huí ‘i hoku sinó kae ‘oua kuó u lea ki he kakaí ‘o fakahā kiate kinautolu ‘a e me‘a ne u mamata, fanongo mo ‘iló—‘a e me‘a kuó u a‘usia mo fiefia aí; pea ko e fuofua malanga ne u fakahokó ne laka hake ia ‘i he houa ‘e tahá. Ne u fakaava hoku ngutú pea na‘e fakafonu ia ‘e he ‘Eikí. (*Brigham Young, ‘i ha Journal of Discourses*, 13:211)

- Ko e hā na‘e faingata‘a fekau‘aki mo e me‘a na‘e fai ‘e Pilikihami ‘Iongí?

Fakaafe‘i ‘a e kau akó ke lau ‘a e Tokāteline mo e Ngaahi Fuakava 100:5–6 (vakai foki, ‘Ekesōtosi 4:12; Lea Fakatātā 16:1). Fehu‘i ange leva:

- Na‘e fekau‘aki fēfē ‘a e a‘usia ‘a Pilikihami ‘Iongí mo e ngaahi veesi ko ‘ení?
- Ko e hā ha me‘a ‘okú ke ako fekau‘aki mo e ‘Eikí ‘e lava ‘o tokoni kiate koe?

Vahevahe ‘a e ongo ‘okú ke ma‘u fekau‘aki mo e falala ki he ‘Eikí mo ho‘o loto-fiemālie ke vahevahe ‘a e me‘a ‘okú ke ‘iló.

Alēlea 2

KO E FEILAU LAU ‘A PILIKIHAMI KE NGĀUÉ

Kamata ‘aki ha‘o ‘eke ha fehu‘i hangē ko ‘ení:

- Ko e hā ‘a e ngaahi feilaulau ‘oku fiema‘u ke ke fakahoko ke ‘alu ‘o ngāue fakafai fekau‘a?

Lau pe fakamatala‘i fakanounou ‘eni:

Na‘e mālōlō ‘a e uaifi ‘o Pilikihami ‘Iongí ‘i he ta‘u tatau na‘á ne papitaiso aí. ‘I ha feilaulau lahi, na‘á ne fokotu‘utu‘u ke tokanga‘i ‘ene ongo ki‘i fānaú pea ngāue fakafai fekau ki Niu ‘Ioke mo e faka-tokelau ‘o Kānatá, ‘a ia na‘á ne papitaiso ai ha kakai tokolahi.

Hili ‘a e ngāue fakafai fekau ‘a Pilikihami ‘i ha ta‘u nai ‘e taha, na‘á ne fakamatala‘i ‘ene tū‘uta ki Ketilani, ‘Ohaióo:

Kapau ne ‘i ai ha tangata ne kau atu ki he Kāingalotú na‘e toe masiva ange ‘iate au—na‘e tu‘unga ia he na‘e hala pē ke toe ‘i ai ha‘ane me‘a ‘a‘ana. . . . Na‘e toko ua sí‘eku fānau ke tauhí. . . . Ne mālōlō foki hoku malí. . . . [Na‘e] hala‘atā ha motu‘i sū ke u tui, tukukehe pē ha motu‘i sū puti ne u kole. Na‘e hala‘atā haku vala māfana, tukukehe pē haku kote ne tuitui ‘a ia ko hono ta‘u ‘aki ‘eni ‘e tolu pe fā. . . . Na‘á ku fononga ‘o malanga mo foaki ‘a e kihí‘i pa‘anga mo e koloa kotoa pē na‘á ku ma‘ú. (*Ngaahi Akonaki ‘a e Kau Palesiteni ‘o e Siasí: Pilikihami ‘Iongí* [1997], 281)

Fakaafe‘i ha tokotaha ako ke lau ‘a e Luke 18:18–23, ‘o kumi ‘a e founa na‘e kehe ai ‘a e tali ‘a Pilikihami ‘Iongi ki he ngaahi fakaafe ke ngāue mei he tangata na‘e fefolofolai mo e Fakamo‘uí ‘i he fakamatala ko ‘ení.

- Ko e hā ‘okú ke ‘ilo fekau‘aki mo e ‘Eikí ‘e ala tokoni ke tau loto-fiemālie ke fai ha ngaahi feilaulau hangē ko ia na‘e fakahoko ‘e Pilikihami ‘Iongi?
- Makehe mei he ngāue fakafaifekau, ko e hā ha ngaahi founa kehe ‘oku finangalo ‘a e ‘Eikí ke tau feilaulau ai ke tauhi kiate Iá?

Vahevahe ‘a e ongo ‘okú ke ma‘u fekau‘aki mo e loto-fiemālie ke feilaulau ke tauhi ki he ‘Eikí.

Alēlea 3

NGĀUE FAKAFAIFEKAU ‘A PILIKIHAMI KI ‘INGILANÍ

Kamata ‘aki ha‘o ‘eke ha fehu‘i hangē ko ‘ení:

- Ko e hā ha ngaahi ‘uhinga ‘oku fiema‘u ai ‘e ha faifekau ‘a e tokoni ‘a e ‘Eikí?

Lau pe fakamatala‘i fakanounou ‘eni:

Hili ‘a e toe mali mo ngāue fakafaifekau tu‘o nima kehe ‘a Pilikihami, na‘e ui ia mo ha kau ‘Aposetolo kehe, ke ngāue fakafaifekau ki ‘Ingilani.

Na‘e fakamatala‘i ‘e Pilikihami ‘ene ngāue fakafaifekau ‘o pehē:

Na‘a mau tū‘uta atu . . . ko e kau ‘āuhē ‘i ha fonua muli pea ‘ikai ha‘amau pa‘anga, ka koe‘uhí ko e ‘alo‘ofa ‘a e ‘Otuá na‘e lava ke ma‘u ai hamau ngaahi kaume‘a, pea mau fokotu‘u ‘a e Siasí ‘i he meimei kolo lalahi kotoa pē ‘i Pilitānia Lahí, mo mau papitaiso ha kakai ‘i he vaha‘a ‘o e toko fituafé ki he valuafé, paaki ha tatau ‘e 5,000 ‘o e Tohi ‘a Molomoná, . . . pea kuo ‘osi fakatō ki he loto ‘o e toko lau afe ‘a e ngaahi tenga ‘o e mo‘oni ta‘engatá . . . : pea ‘oku ou pehē ‘oku hā ‘a e to‘ukupu ‘o e ‘Otuá ‘i he ngaahi me‘a kotoa ko ‘ení. (*Ngaahi Akonaki ‘a e Kau Palesiteni ‘o e Siasí: Pilikihami ‘Iongi* [1997], 7)

Fakaafe‘i ha tokotaha ako ke lau ‘a e ngaahi lea ‘a ‘Āmoni ‘i he ‘Alamā 26:12–13. Fehu‘i ange leva:

- ‘Okú tatau fēfē ‘a e lea ‘a Pilikihami ‘Iongi mo e lea ‘a ‘Āmoní?
- ‘Okú ke pehē ko e hā ‘oku mahu‘inga ai ‘a e falala ki he ‘Eikí ‘i he taimi ‘oku tau feinga ai ke tauhi kiate Iá?
- Kuó ke feinga fēfē ke falala ki he ‘Eikí ‘i ho‘o tauhi kiate Iá?

Vahevahe ho‘o ngaahi fakakaukau pe ongo fekau‘aki mo e falala ki he ‘Eikí ‘i ho‘o tauhi kiate Iá.